

Postitettu 26.3.2010/mle

22.3.2010

TUOTTAVUUSOHJELMAN KOORDINOINTI- JA SEURANTARYHMÄN ASETTAMINEN**Asettaminen**

Valtiovarainministeriö on tänään asettanut työryhmän, jonka tehtävänä on seurata ja koordinoita 20 suurimman kunnan tuottavuusohjelmatyötä, valmistella kunnille, kuntayhtymille ja muille palvelujen järjestäjille valtakunnallisia tuottavuustavoitteita sekä seurata ja koordinoita kuntien ja kuntayhtymien tuottavuuden parantamista koskevien toimenpiteiden valmistelua ja suunnittelua.

Toimikausi

Työryhmän toimikausi on 22.3.2010 – 31.12.2011.

Tausta

Pääministeri Matti Vanhasen II hallitus linjasi politiikkariihessään 24.2.2009, että 20 suurinta kuntaa laatii palveluidensa kehittämiseksi tuottavuusohjelmat. Ohjelmien toteutumista seurataan ja arvioidaan kuntien ja valtion yhteistyönä. Syntyneitä hyviä käytäntöjä sovelletaan myös muissa kunnissa. Politiikkariihessä linjattiin, että kunnille ja kuntayhtymille asetetaan tuottavuuden parantamista koskevat valtakunnalliset tavoitteet hyödyntäen kehitettäviä tuottavuus- ja kustannuslaskentamittareita.

Peruspalveluohjelman ministeriryhmä täsmensi politiikkariihen linjausta seuraavasti:

20 suurinta kuntaa velvoitetaan laatimaan palveluidensa kehittämiseksi tuottavuusohjelmat, joiden toteutumista seurataan kuntien ja valtion yhteistyönä. Tuottavuusohjelmien toimintaa arvioidaan ja niiden perusteella syntyneitä hyviä käytäntöjä sovelletaan myös muissa kunnissa.

Kunnille, kuntayhtymille ja muille palvelujen järjestäjille asetetaan tuottavuuden parantamista koskevat valtakunnalliset tavoitteet hyödyntäen kehitettäviä tuottavuus- ja kustannuslaskentamittareita. Kuntien ja kuntayhtymien on laadittava suunnitelma tuottavuuden parantamista koskevista toimenpiteistä.

Kunta- ja palvelurakennemuutoksesta annetussa selonteossa linjataan seuraavaa:

Kunnat vastaavat palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistamisesta sekä toteuttavat toimenpiteitä tuottavuuden parantamiseksi. 20 suurimman kaupungin kanssa käynnistettyä tuottavuusohjelmatyötä toteutetaan ministeriöiden ja kuntien yhteistyönä. Kokemuksia hyödynnetään muille kunnille, kuntayhtymille ja palvelujen tuottajille annettavassa tuottavuusohjelman laadintaohjeessa. Tuottavuuden parantamista koskevat valtakunnalliset tavoitteet asetetaan valtion ja kuntien yhteistyönä.

Kuntapalvelujen tuottavuuden arvioinnissa hyödynnetään Tilastokeskuksen tuottamaa aineistoa ottaen huomioon tuottavuuden rinnalla palvelujen laatu, saatavuus, vaikuttavuus ja taloudellisuus.

20 suurimman kunnan tuottavuusohjelmatyön käynnistämiseksi on koottu kunnista aineistoa niiden tuottavuutta kohottavista toimenpiteistä sekä järjestetty keskustelutilaisuuksia suurimpien kuntien kanssa. Tuottavuusohjelmatyön käynnistämiseksi järjestettiin työsuunnitelman laadintaa tukeva seminaari. Valmisteluun ovat osallistuneet valtiovarainministeriön lisäksi opetus- sekä sosiaali- ja terveysministeriön, Suomen Kuntaliiton, Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen, Tilastokeskuksen sekä Valtion taloudellisen tutkimuslaitoksen edustajia. Kaupunkien ja edellä mainittujen tahojen kanssa pidetyssä yhteisessä seminaarissa hyväksyttiin työsuunnitelma 20 suurimman kaupungin tuottavuusohjelman laadinnalle.

Työsuunnitelman mukaan 20 suurimman kaupungin tuottavuusohjelmatyö etenee kahdessa linjassa, osana taloussuunnitelman ja talousarvion valmistelua sekä toteuttamalla ns. kärkihankkeita. Kunnissa tuottavuusohjelmatyötä tehdään seuraavilla osa-alueilla: Henkilöstö, osaaminen ja työhyvinvointi; palvelujärjestelmät, prosessit ja sähköiset palvelut; palveluverkko ja toimitilat; organisaatio ja rakenteet; hankinnat; johtamisjärjestelmä sekä tuottavuusmittareiden kehittäminen, tutkimus, kehitys ja innovaatiot. Kaikille osa-alueille hahmoteltiin työsuunnitelmassa kärkihankkeita.

Valtiovarainministeriön kuntaosasto on selvittänyt kyselyn avulla, mihin työsuunnitelmassa hahmoteltuihin kärkihankkeisiin 20 suurinta kuntaa ovat halukkaita osallistumaan tai mitä hankkeita kunnat ovat valmiita toteuttamaan.

20 suurimman kaupungin tuottavuusohjelman työsuunnitelman mukaan vuonna 2010 käynnistetään kärkihankkeet, vertaillaan tuottavuustoimenpiteiden vaikuttavuutta ohjelmien osa-alueiden ja toimenpiteiden osalta, seurataan tuottavuuskehitystä ja kehitetään yhteisiä mittareita, järjestetään yhteinen seuranta- ja arviointiarviointiseminaari sekä valmistellaan linjauksia vuoden 2011 peruspalvelubudjettiin. Vuonna 2011 pidettävässä tuottavuusfoorumissa arvioidaan tuottavuusohjelmatyötä mm. hyödyntämällä yhteisiä tuottavuusmittareita.

Kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunta on tehnyt ehdotuksen valtakunnallista tuottavuus- ja tuloksellisuusmittareista, jotka täydentävät Tilastokeskuksen tuottavuustilaston antamaa kuvaa kuntapalvelujen tuottavuuskehityksestä. Täydentävät mittarit kuvaavat palvelujen laatua ja tuloksellisuutta. Mittareita on hyödynnetty Peruspalveluohjelmassa. Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksessa on kehitetty tuottavuuden mittausta erikoissairaanhoidon osalta. Suomen Kuntaliitto on käynnistänyt yhdessä Valtion taloudellisen tutkimuskeskuksen sekä Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen kanssa vanhuspalvelujen tuottavuusmittarin kehittämisen.

Valtiovarainministeriö on asettanut laajan sähköisen asioinnin ja demokratian kehittämisohjelman, jonka tavoitteena on edistää sähköistä asiointia siten, että kansalaisten ja yritysten sähköinen asiointi on mahdollista vuoteen 2013 mennessä kattaa kaikki keskeiset palvelut. Ohjelman piiriin otettavien palvelukokonaisuuksien valinnassa painotetaan erityisesti kuntien tuottavuutta edistäviä hankkeita. Palvelukokonaisuudet valitaan vaiheittain ja tähän mennessä kuntasektoria koskevat oppijan palvelukokonaisuus, kansalaisten osallistumisympäristö, oma terveys/omahoito palvelukokonaisuus sekä rakennetun ympäristön palvelukokonaisuus.

Valtio voi ohjata kuntien, kuntayhtymien ja muiden palvelujen järjestäjien toimintaa lainsäädännöllä, talouden keinoin ja informaatio-ohjauksen avulla. Peruspalveluohjelmamenettely on koordinoiva informaatio-ohjauksen väline. Ohjelma käsitellään valtiovarainministeriön johtamassa ministeriryhmässä, jossa ovat edustettuina keskeiset ministerit sekä Suomen Kuntaliitto. Ohjelma on osa valtiontalouden kehyspäättöstä. Opetus- sekä sosiaali- ja terveysministeriö ohjaavat tämän koordinoitun ohjauksen lisäksi hallinnonalallaan palvelujen kehittämistä lainsäädännön, talouden ja informaatio-ohjauksen välinein.

Tavoite

Työryhmän tavoitteena on koordinoida ja arvioida peruspalveluohjelman ministeriryhmän päättämää 20 suurimman kunnan tuottavuusohjelmatyötä, tehdä ehdotus tuottavuuden parantamista koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi sekä valmistella ohjeet kuntien ja kuntayhtymien tuottavuuden parantamista koskevan suunnitelman laadinnasta. Työssä tulee ottaa huomioon eduskunnan vastaus kunta- ja palvelurakennemuutoksen selonteeseen.

Tehtävät

Työryhmän tehtävänä on:

1. Koordinoida ja arvioida 20 suurimman kaupungin tuottavuusohjelmatyötä työsuunnitelmassa mainituilla seitsemällä eri osa-alueella.
2. Ohjata kaupunkeja käynnistämään kärkihankkeita, seurata ja koordinoida hankkeiden toteutusta.
3. Seurata 20 kaupungin tuottavuuskehitystä hyödyntäen näiden kuntien kärkihankkeessa kehitettyjä tuottavuusmittareita.
4. Järjestää 20 suurimman kaupungin, ministeriöiden ja yhteistyökumppaneiden yhteisiä seuranta- ja arviointiseminaareja.
5. Tehdä ehdotus tuottavuuden parantamista koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi hyödyntäen Tilastokeskuksen tuottamaa aineistoa sekä palvelujen laatua, saatavuutta, vaikuttavuutta ja taloudellisuutta koskevaa aineistoa.
6. Valmistella ehdotus kuntien ja kuntayhtymien tuottavuusohjelman laadintaohjeeksi hyödyntäen 20 suurimman kunnan tuottavuusohjelmista saatuja kokemuksia ja hyviä käytäntöjä.

7. Seurata kuntien, kuntayhtymien ja muiden palvelujen järjestäjien tuottavuuden parantamista koskevien toimenpiteiden toteuttamista.

Aikataulu

Koordinointi- ja seurantaryhmän työ on pitkäjänteistä ja se edellyttää tiivistä vuorovaikutusta kuntien, valtion ja muiden yhteistyökumppaneiden välillä. Työ 20 suurimman kaupungin kanssa on käynnistynyt ja kestää vuoden 2011 loppuun saakka. Ehdotukset tuottavuuden parantamista koskeviksi valtakunnallisiksi tavoitteiksi sekä kunnille ja kuntayhtymille annettavaksi tuottavuusohjelman laadintaohjeeksi tulee tehdä tämän vuoden loppuun mennessä. Kuntien ja kuntayhtymien suunnitelmaan sisältyvien toimenpiteiden seuranta jatkuu vuoden 2011 ajan. Koordinointi- ja seurantaryhmä laatii työstään yksityiskohtaisen aikataulun.

Organisointi

Työryhmän työtä ohjaa peruspalveluohjelman ministeriryhmä, jolle työryhmä raportoi työstä.

Työryhmän puheenjohtajana toimii ylijohtaja Päivi Laajala valtiovarainministeriön kuntaosastolta.

Työryhmän muut jäsenet ovat:

neuvotteleva virkamies Hannele Savioja, valtiovarainministeriön kuntaosasto
 budjettineuvos Raija Koskinen, valtiovarainministeriön budjettiosasto
 neuvotteleva virkamies Marjukka Saarijärvi valtiovarainministeriön hallinnon kehittämisosasto
 neuvotteleva virkamies Raili Mäkitalo, valtiovarainministeriön kansantalousosasto
 osastopäällikkö Päivi Sillanaukea, sosiaali- ja terveysministeriö
 taloussuunnittelupäällikkö Matti Väisänen, opetusministeriö
 toimitusjohtaja Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma, Suomen Kuntaliitto
 tutkimuspäällikkö Kauko Aronen, Suomen Kuntaliitto
 kaupunginjohtaja Marketta Kokkonen, Espoo
 kaupunginjohtaja Tapani Hellstén, Hämeenlinna
 kaupunginjohtaja Jorma Rasinmäki, Seinäjoki
 professori Jarmo Vakkuri Tampereen yliopisto
 osastonjohtaja Markku Pekurinen, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos
 johtava ekonomisti Antti Moisio, Valtion taloudellinen tutkimuskeskus
 yliaktuaari Jani Heikkinen, Tilastokeskus

Työryhmän työn laaja-alaisuuden takia työryhmälle nimetään sihteeristö, johon kuuluvat neuvotteleva virkamies Anne-Marie Välikangas, ylitarkastaja Sirpa Hartojoki ja ylitarkastaja Ville Salonen valtiovarainministeriön kuntaosastolta sekä erityisasiantuntija Tero Tyni Suomen Kuntaliitosta. Sihteeristöön nimetään myöhemmin edustajat Opetusministeriöstä sekä Sosiaali- ja terveysministeriöstä.

Työryhmällä on mahdollisuus asettaa tehtäväkohtaisia tai tuottavuusohjelman osa-aluetta koskevia valmisteluryhmiä sekä kutsua valmisteluryhmiin kuntien, kuntayhtymien ja muiden palvelujen järjestäjien edustajia.

Työryhmällä on oikeus kutsua jäseniä muista kunnista ja kuntayhtymistä valmistelevaan näille annettavaa tuottavuusohjelman laadintaohjetta.

Kustannukset

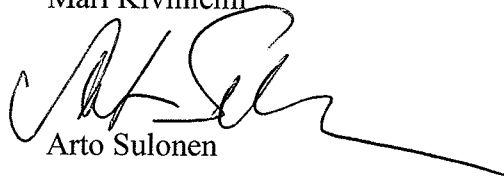
Työryhmätyön kustannukset, seuranta- ja arviointiseminaarien järjestäminen aiheuttaa kustannuksia. Kustannukset maksetaan kuntaosaston toimintamenomomentilta kunta- ja palvelurakennemuutostukseen varatuista määrärahoista (28010122).

Kärkihankkeiden toteuttaminen, valtakunnallisten tuottavuus- ja kustannuslaskentamittareiden kehittäminen sekä asiantuntijaraporttien hankinta saattavat edellyttää lisärahoitusta.

Hallinto- ja kuntaministeri

Mari Kiviniemi

Hallitusneuvos

Arto Sulonen

JAKELU Päätöksessä mainitut
Valtioneuvoston kanslia ja ministeriöt
Suomen Kuntaliitto
VM:n tietopalvelu

